

Velferdspolitisk plattform 2026

Innhold

1 Innledning	2
2 Ansvar og styring	2
2.1 Medbestemmelse	3
3 Studentøkonomi	4
3.1 Basisstøtte	4
3.2 Støtte til særskilte grupper	5
3.3 Støtte til utdanning i utlandet	6
3.4 Renter	6
3.5 Tilbakebetaling	7
3.6 Studentrabatter	7
3.7 Annet	7
4 Bolig	8
4.1 Boligmarkedet	8
4.2 Studentbolig	10
5 Studenthelse	11
5.1 Særlige tilbud	12
6 Studentliv	13
6.1 Studentkultur	13
6.2 Studentidrett	13
6.3 Tilrettelegging	14
6.4 Studenter med barn	15
6.5 Annet	16
7 Studentsamskipnader	16
7.1 Tilbud	16
7.2 Samarbeid	17
7.3 Drift og finansiering	17

1 Innledning

Norsk studentorganisasjon (NSO) mener at alle skal ha lik rett, tilgang og mulighet til høyere utdanning, samt å fullføre med høyest mulig læringsutbytte. Den enkelte skal ikke møte begrensninger utover egne kvalifikasjoner, egnethet, ønsker og ambisjoner.

Studentvelferd handler om rammene rundt studiene, og omfatter studenters økonomi, bosituasjon, helse og sosiale forhold. God studentvelferd er en forutsetning for like muligheter, et godt studentmiljø og at studenter kan lykkes i studiene.

Alle tjenester og ytelser skal være universelle, universelt utformet, sette menneske foran system og utvikles i samarbeid med studentene. Studenter er en stor og sammensatt gruppe, med ulik bakgrunn, forutsetninger og behov. Studentgruppen endrer seg også over tid. Derfor må velferdsordningene være fleksible og tilpasningsdyktige.

Retten til offentlige ytelser og andre velferdsordninger skal ikke bortfalle fordi en er student, enten en mottar studiestøtte eller ikke.

For å sikre at ordninger og ytelser er tilpasset studentenes reelle behov, er det nødvendig med god og oppdatert kunnskap om studenters levekår, helse og trivsel. Dette må derfor undersøkes ved jevne mellomrom, minst hvert femte år. Undersøkelsene skal finansieres statlig, og studentene, ved NSO, skal involveres.

2 Ansvar og styring

Ansvar for studentvelferden er delt mellom stat, utdanningsinstitusjoner, kommuner, fylkeskommuner, studentsamskipnader og studentene selv. Sammen skal disse sikre et helhetlig, universelt og bærekraftig velferdssystem som legger til rette for høy deltakelse, trivsel og gir alle studenter like muligheter til å lykkes.

Det er det offentliges ansvar å sikre en studentøkonomi som gir den enkelte mulighet til å prioritere studiene, kunne ta del i og bidra til et godt og levende studentmiljø, uten større økonomiske bekymringer. For å sikre det skal staten sørge for en tilstrekkelig studiestøtte og at studenter har tilgang til rimelige boliger.

Det er studentsamskipnadenes oppgave å sørge for studentenes velferdsbehov ved det enkelte lærested. Studentskipnadene sitt tilbud skal kun være et supplement til, og ikke en erstatning for, det offentlige velferdstilbudet. Mens det operative ansvaret ligger hos studentsamskipnaden, er det utdanningsinstitusjonen som har det overordnede ansvaret, som skal tilrettelegge for et dekkende velferdstilbud.

Finansiering av studentvelferdstjenestene skal fordeles mellom det offentlige som skal finansiere, utdanningsinstitusjonene som skal stille med fristasjon og studentene skal betale semesteravgift.

2.1 Medbestemmelse

Det er et viktig prinsipp at de som berøres av en sak skal kunne påvirke beslutningen gjennom å fremme sin mening. Studenter skal ha reell innflytelse i alle saker som er av betydning for studentvelferden. Offentlige myndigheter, på alle nivå, skal i saker som berører studenter aktivt søke meningen fra de studenter som blir berørt.

Studenter skal også ha direkte representasjon med fulle rettigheter i organer tilknyttet utdanningsinstitusjonen og samskipnaden som behandler saker som berører studenter.

Det skal eksistere et formelt fora for samarbeid mellom kommunen og studentene, som skal møtes jevnlig. Også utdanningsinstitusjonene og samskipnadene bør inngå i dette samarbeidet.

For å sikre brukerstyring og at studentene får bestemme hvordan semesteravgiften skal benyttes, skal studentene ha flertall i styret til studentsamskipnaden og alle vedtak skal kunne fattes med simpelt flertall. En viktig forutsetning for studenters medvirkning i studentsamskipnadens drift er at de får tilstrekkelig saksinnsyn. Studentdemokratiene skal ha tilgang på styrepapirene og studentsamskipnadene må følge Offentlighetslovens innsynspraksis. I tillegg skal det øverste studentorganet, som skal påvirke den respektive studentsamskipnaden, få innsyn i lukkede saker som omhandler drift.

Studentrepresentantene i samskipnadsstyret skal velges av det øverste organet i studentdemokratiet. Dersom flere utdanningsinstitusjoner er tilknyttet samme

58 studentsamskipnad, kan studentdemokratiet delegere denne myndigheten til en egen
59 valgforsamling. Valgorganet, som velger studentrepresentantene, skal kunne bytte ut
60 disse om tilliten ikke lengre er til stede.

61 3 Studentøkonomi

62 Høyere utdanning fører til et bedre samfunn gjennom økt verdiskaping, en bedre og
63 mer effektiv offentlig sektor og et mer velfungerende demokrati. I tillegg er utdanning
64 viktig for å fremme sosial mobilitet. Siden høyere utdanning er et gode for samfunnet
65 og samfunnsnyttien øker med bredden av rekrutteringsgrunnlaget, er det statlig
66 ansvar å sørge at alle har like muligheter til høyere utdanning. Dermed må en
67 vesentlig del av kostnadene finansieres gjennom offentlige midler.

68 Skal utdanningsstøtteordningene sikre lik rett til utdanning, må nivået på støtten følge
69 utviklingen i studenters reelle bo- og levekostnader, samt ha en forutsigbar utvikling.
70 For å oppnå det må studiestøtten knyttes til grunnbeløpet i folketrygden (G).

71 Studenter skal ha rett på stipend og lån til studier tilsvarende 480 studiepoeng og
72 skal kunne havne opptil 90 studiepoeng bak ordinær studieprogresjon og fortsatt få
73 utbetalt støtten. I tilfeller med avtalt tilrettelagt studieløp skal studenten kunne få
74 utbetalt lån ved lengre forsinkelser.

75 Alle utdanningsstøtteordningene skal forvaltes av Statens lånekasse for utdanning
76 (Lånekassen).

77 3.1 Basisstøtte

78 Basisstøtten skal sikre alle studenter et forsvarlig livsopphold som gjør at alle kan
79 studere på heltid, uten behov for annen inntekt eller støtte. Derfor må basisstøtten
80 være på minst 1,5 G og fordeles **jevnt?** ut over 11 måneder.

81 For å kunne tilpasse inntekten etter eget behov, skal Lånekassen ha fleksibelt system
82 for utbetaling. Hvor den enkelte student selv skal kunne beslutte antall måneder og
83 andel av støtten som utbetales hver måned.

84 Basisstøtten gis som lån og stipend. Ved beståtte studiepoeng beholdes minst 40
85 prosent som stipend. Ytterligere 20 prosent av støtten, som er gitt de årene
86 studenten har tatt den aktuelle graden, beholdes som stipend.

87 Skattepliktig personinntekt inntil 2 G skal ikke gi reduksjon i stipendandel for
88 heltidsstudenter, som mottar studiestøtte i 7 måneder eller mer. For studenter som
89 tar mindre enn 30 studiepoeng per semester, skal ikke skattepliktig inntekt inntil 2,5
90 G gi reduksjon i stipendandel. Studenters formue skal ikke påvirke omgjøringen fra
91 lån til stipend.

92 3.2 Støtte til særskilte grupper

93 Enkelte grupper studenter har behov for ytterligere støtte for at de skal ha samme
94 mulighet til å kunne gjennomføre utdanningen, som andre. Dette skal sikres gjennom
95 egne utdanningsstøtteordninger. Nivået på disse ordningene må være tilstrekkelig.

96 Studenter med barn og studenter som, på grunn av nedsatt funksjonsevne, ikke kan
97 jobbe ved siden av studiene, skal ha rett på studiestøtte på totalt 2,5 G. Ekstra støtte
98 til studenter med barn skal ikke behøvsprøves mot partners inntekt eller formue.

99 Studenter med barn skal ha den samme retten til ytelser som andre foreldre, samt til
100 foreldrestipend i minst 49 uker etter fødsel. Det skal kun stilles krav til ha vært i en
101 utdanning, som gir rett til støtte fra Lånekassen, i tre måneder for å ha rett på
102 foreldrestipendet. Ved behov skal det være anledning til å få forlenget
103 foreldrestipend.

104 De som får barn som student eller etter endt utdanning, og som har begrenset eller
105 ingen rett til foreldrepenger, skal ha rett på offentlig støtte som veier opp for mangel
106 på foreldrepenger. Begge foreldre skal ha samme tilgang til støtteordninger som mor.

107 Studenter med seks uker eller mer obligatorisk praksis per studieår skal kunne søke
108 om et ekstra lån fra Lånekassen, som omgjøres til stipend ved fullført studie og
109 tilpasses praksisomfanget. Staten må samtidig sikre finansiering slik at
110 utdanningsinstitusjonene kan tilby bolig eller dekke reiseutgifter for studenter som har
111 uforholdsmessig lang reisevei til praksis.

112 Studenter skal ha rett på sykestipend fra Lånekassen. Dette skal også gjelde ved
113 sykdom som kun delvis forhindrer studentene fra å ta del i utdanningen.
114 Utdanningsinstitusjoner skal bistå med informasjon og rådgiving rundt prosessen
115 med sykestipend ved sykdom.

116 Inntektsbortfall skal ikke være til hinder for at yrkesaktive skal kunne omskolere seg.
117 Det skal derfor finnes en egen ordning for støtte til livsopphold under utdanningen,
118 samt eventuelle skolepenger. Ordningen skal driftes av Lånekassen og finansieres
119 av partene i arbeidslivet og staten ved jevnlig innbetaling til et fond.

120 3.3 Støtte til utdanning i utlandet

121 Studenter som velger å ta utdanning i utlandet er en ressurs for Norge, og derfor skal
122 norske utvekslingsstudenter og helgradsstudenter i utlandet få skolepenger dekket
123 av lånekassen på lik linje med studenter i Norge.

124 Det skal finnes støtteordninger for inntil to språklige tilretteleggingssemestre i
125 utlandet før gradsstudier. Det skal ikke ha betydning om du har språkopplæringen i et
126 annet land enn selve studiet, så lenge det er det samme språket som benyttes.

127 3.4 Renter

128 Studielånet skal være rentefritt så lenge en mottar lån og stipend til fulltidsutdanning.
129 Det samme skal gjelde om en studerer fulltid og samtidig verken er forsinket med
130 mer enn 90 studiepoeng eller har tatt mer enn 480 studiepoeng. Eller så lenge en
131 mottar støtte til deltidsutdanning og ikke har lån fra tidligere.

132 Det skal ikke legges til renters rente på basislånet. Det skal ikke være et rentepåslag
133 for å dekke kostnadene av misligholdte lån og drift av Lånekassen.

134 Renten skal følge

- 135 • styringsrenten til Norges Bank (med et fratrekk på [1 / 0,75] poeng).
- 136 • basisrenten (med et fratrekk på [1 / 0,75] poeng).

137 Ved oppjustering av renten skal det informeres med 3 måneders varsel, men om
138 renten nedjusteres skal det skje umiddelbart.

3.5 Tilbakebetaling

Det skal ikke kreves tilbakebetaling av studielån mens studenten mottar studiestøtte fra Lånekassen. Den enkelte skal ha rett til 36 betalingsutsettelse uten begrunnelse i løpet av nedbetalingsperioden. Ved behov skal det gis ytterligere betalingsutsettelse.

Nedbetaling av studielånet skal være inntektsavhengig og en skal ikke begynne å betale før en har fått en inntekt på minst 2 G.

Så lenge studiestøtten gis som lån og vedtak om konvertering til stipend fattes året etter en sist mottok støtte, skal lånet være rentefritt og første termin legges til etter vedtak om omgjøring.

Den enkelte skal selv kunne bestemme om renten skal være fast eller flytende. Studielånet skal være ferdig nedbetalt innen en fyller 70 år, utover det skal den enkelte kunne bestemme lengden på nedbetalingstiden.

Personer med vedvarende lavinntekt eller varig uføre, skal ha mulighet til å få slettet deler av eller hele studielånet. Både renter og avdrag. Ordningen må gjøre at terminbeløpet blir lavere, og ikke bare at nedbetalingstiden blir kortere. Etter 20 år med lavinntekt skal studielånet slettes. Kostnader for misligholdte lån, lån som slettes og drift av Lånekassen skal ikke tilfalle den enkelte låntaker.

Inntektsgrensen skal settes basert på inntekt og størrelsen på husholdningen.

3.6 Studentrabatter

Studenters begrensede økonomi gjør det vanskelig å ta del i viktige arenaer for dannelse og fysisk aktivitet. For å gjøre det enklere skal det eksistere gode studentrabatter for alle former for idrett, kunst- og kulturliv, samt transport.

Det skal eksistere et mobilitetskort for studenter som gir rabatter på alle former for kollektiv, og annen miljøvennlig transport. Både lokalt, regionalt og nasjonalt. Det skal ikke være noen begrensninger på verken alder, billettyper eller annet.

Studentrabatten skal være på minst 50 prosent.

3.7 Annet

Studenter skal ha en frikortgrense på 1 G.

167 De fleste studenter leier boligen de bor i og oppnår dermed ingen av skattefordelene
168 boligeierne nyter godt av. Dette innebærer en kraftig skjevfordeling av velferd i favør
169 boligeiere, og særlig eierne av de mest verdifulle boligene. For å utjevne de
170 skattemessige forskjellene mellom eie og leie, skal det gis skattefradrag på husleie.

171 4 Bolig

172 Bokvalitet og leiepris har stor påvirkning på studentenes liv. Alle studenter skal derfor
173 ha et trygt, godt og rimelig sted å bo gjennom studieløpet.

174 4.1 Boligmarkedet

175 En forutsetning for et sunt boligmarked er at det er et bredt tilbud av utleieboliger.
176 Loven som regulerer leie av bolig, skal sikre maktbalanse mellom leietaker og utleier.

177 4.1.1 Standard og kontroll

178 Det skal være lovfestet minstekrav til kvalitet og sikkerhet for utleieboliger. For å sikre
179 at loven overholdes, skal det finnes en enkel og velkjent løsning hvor leietaker kan
180 melde fra om mistanker til avvik og mangler. Det skal også gjennomføres jevnlige
181 kontroller av utleieboliger. Ved kritikkverdige forhold, må boligeier utbedre boligen.
182 Under utbedring må utleier dekke eventuelle merkostnader for leietaker.

183 Det skal finnes en sertifiserings- eller merkeordninger som funker som et
184 kvalitetsstempel og bidrar til å informere om hvilke utleieaktører som er seriøse.
185 Tilfredsstillende ikke boligene kriteriene skal boligene tas av utleiemarkedet mens
186 boligen utbedres.

187 For å unngå uenigheter og ulovlige kontrakter må både utleier og leietaker ha
188 tilstrekkelig kompetanse. Ved utleie av bolig skal det derfor stilles krav til formell
189 kompetanse hos utleier. Informasjon om rettigheter og plikter ved leieforhold skal
190 være lett tilgjengelig for både utleiere og leietakere.

191 4.1.2 Depositum

192 Studenter skal ikke måtte være avhengig av andre for å kunne betale depositum. Det
193 skal derfor være et øvre tak på depositumssummen tilsvarende to månedsleier og
194 eksistere alternativer som er tilsvarende eller mer gunstig for leietaker.

195 Depositum skal settes på en depositumskonto i leietakers sitt navn, og leier skal ta
196 imot renter. Depositumskontoer skal ha minst lik rente som for brukskonto.

197 Lånekassen bør tilby en depositumsordning som gjør det mulig for
198 førstegangsstudenter å låne beløpet som kreves til depositum ved leie av bolig, opptil
199 et halvt år før studiestart. Rentene på lånet skal ikke løpe mens studenten er under
200 utdanning.

201 4.1.3 Tilstrekkelig tilbud av leieboliger

202 Samfunnet må legge til rette for at det eksisterer flere leieboliger enn det som er
203 nødvendig for å dekke etterspørselen slik at useriøse aktører blir valgt bort. I tillegg
204 er det behov for å legge til rette for flere langsiktige, seriøse og profesjonelle aktører
205 på det private leiemarkedet.

206 Derfor må det legges til rette for tilstrekkelig boligbygging og lønnsom langtidsutleie.
207 For å oppnå det, er det behov for et oversiktlig og forståelig regelverk med stor grad
208 av standardisering. Utleie som næring skal ha mulighet til å avskrive sine driftsmidler
209 i form av boligbygg, på samme måte som andre næringsdrivende.

210 Korttidsutleie må reguleres og være mindre lønnsomt enn langtidsutleie.

211 4.1.4 Tredje boligsektor

212 Det skal etableres en tredje boligsektor for utleie, der ideelle aktører får statlig
213 tilskudd for å bygge rimelige leieboliger. Disse aktørene skal ikke ha andre enn å tilby
214 rimelige utleieboliger.

215 4.1.5 Muligheter for å eie

216 Studenter skal ikke ha dårligere utsikter til å eie en egen bolig i fremtiden enn andre
217 unge voksne. Studielån skal ikke være en ulempe når man skal inn i boligmarkedet,
218 og derfor skal det ikke regnes med når samlet gjeldsbyrde beregnes.

219

4.2 Studentbolig

Studentboliger er et viktig virkemiddel for å sikre like muligheter til utdanning, samtidig som de reduserer presset på og prisene i det private leiemarkedet. For at dette skal fungere, må kostnadsrammen og statstilskuddet være tilstrekkelig til å holde leieprisene på et forsvarlig nivå.

Den nasjonale dekningsgraden av studentboliger skal være minst 20 prosent. I tillegg må det tas høyde for lokale forhold slik at tilbudet av studentboliger samsvarer med behovet.

Studentsamskipnadene skal være hovedtilbyder av studentboliger. Dersom samskipnaden ikke utnytter alle tilskuddene, skal de resterende midlene gis til studentboligstiftelser og ikke-kommersielle aktører. Dersom det fremdeles står igjen ubrukte tilskudd og det eksisterer studentboliger med behov for renovering, skal midlene gå til det.

Det skal være mulig å søke om økt kostnadsramme og -tilskudd for boliger med behov for funksjonelle og universelle tilpasninger.

Studentboliger skal være unntatt eiendomsskatt og dokumentavgift.

4.2.1 Bygging

Staten skal gi tilskudd til bygging av studentboliger. Det statlige tilskuddet skal utgjøre minst 49 prosent av de totale bygge- og tomteknadene.

Kommunene må bruke alle tilgjengelige virkemidler for å legge til rette for raskere og billigere bygging av flere studentboliger. Dette innebærer unntak fra fordyrende rekkefølgekrav som ikke er relevant og at byggesaksbehandlingen ikke overstiger ett år..

4.2.2 Utforming og standard

Alle studentboliger skal ha mål om en lav husleie som er tilpasset studentenes pressede økonomi. Studentsamskipnaden skal sørge for at den totale boligmassen gjenspeiler behovet i studentmassen og er økonomisk, sosialt og miljømessig bærekraftig.

4.2.3 Tildeling

I tildelingen av studentboliger skal både nasjonale og internasjonale studenters behov ivaretas, og særlig sårbare grupper skal prioriteres. Utover det må tildelingskriteriene settes av studentsamskipnaden i dialog med studentene lokalt.

4.2.4 Tomme studentboliger

Dersom en studentsamskipnad over lengre tid sliter med høy tomgang på egne boliger og det var behov for boligene da de ble bygget, skal de midlertidig kunne benyttes til andre formål som gir inntekter til studentsamskipnaden etter søknad til departementet. Dersom det går over fem år med over 50% tomgang, skal samskipnadene kunne selge boligene.

5 Studenthelse

Studenter har de samme grunnleggende behovene som resten av befolkningen og skal ha den samme tilgangen til offentlige velferdsordninger som befolkningen ellers. I tillegg skal det finnes et helsetilbud som er tilpasset og lett tilgjengelig for studenter, og som hovedregel er offentlig finansiert.

God studenthelse er når studenten har det bra, både fysisk, psykisk og sosialt, samt har mental kapasitet til å mestre studenthverdagen. Studentmiljøet skaper viktige sosiale og inkluderende møteplasser og aktiviteter som fremmer god helse. Slike og andre tiltak som fremmer god helse og forebyggende uhelse skal prioriteres.

Studenter skal ha rask og enkel tilgang til kurs, rådgivningstjenester og andre ressurser som gjør det enklere å mestre studiehverdagen. Disse skal, så langt det lar seg gjøre, være digitalt tilgjengelig. Utdanningsinstitusjonene, studentsamskipnadene og det offentlige skal samkjøre sine studieveilednings-, samtale- og rådgivningstjenester.

Helsefremmende arbeid er tiltak som tar sikte på å bedre livskvalitet, samt å redusere sannsynligheten for utvikling av risikofaktorer for sykdom. Det skal legges særlig vekt på muligheten til å ta del i de ulike delene av studentmiljøet, samt informasjon og veiledning om helsefremmende livsstil og god fysisk helse.

5.1 Særlige tilbud

Frem til vi har en universell tannhelsetjeneste skal studenter får 75 prosent rabatt på tannbehandling. Studenter skal også ha minst 50 prosent offentlig rabatt på øvrig helseutstyr og behandlinger som den enkelte har behov for, men selv må bekoste.

For å gjøre det lettere for studenter å selv ta vare på egen helse, skal de på campus ha tilgang til gratis kvinnelige sanitærprodukter og selvtesting for kjønnssykdommer. Det skal også være egne teststasjoner for testing av rusmidler på campus, slik at studenter forsikrer seg om at de inntar trygge rusmidler.

Studenter skal ha god og enkel tilgang til gynekologtjenester, gratis vaksiner og helsetjenester med oppdatert kunnskap på studentlivets særlige utfordringer.

5.1.1 Fastlege

For å forsikre at studenter får et helhetlig helsetilbud på lik grad med resten av befolkningen, må også studenter kunne få fastlege på studiestedet innen kort tid. De med særlig behov skal prioriteres og kunne få fastlege på studiestedet uten å miste sin fastlege på hjemstedet.

Studentsamskipnadene skal ha muligheten til å tilby fastlegetjenester. Disse skal primært være tilgjengelig for studenter. Dersom det er ledig kapasitet, kan ansatte ved utdanningsinstitusjonen og samskipnaden benytte seg av tjenestene. Det skal ikke føre til at studenter må stå lenge i kø.

Studenter som flytter for å studere, skal ha rett til å få tilbake sin gamle fastlege om de flytter tilbake innen 5 år, uavhengig av om de melder flytting.

Helsestasjonens tilbud skal være gratis for alle studenter med gyldig studentbevis, frem til og med det året de fyller 30 år.

6 Studentliv

Høyere utdanning er en helhetlig dannelsesreise der fellesskap, utforskning og personlig vekst er like viktige som akademiske prestasjoner. Og der læring skjer både i og utenfor de formelle rammene, særlig der studenter fra ulike studier møtes. Det er derfor viktig at institusjonen legger til rette for et godt og aktivt studentmiljø, med studentorganisasjoner som tilbyr faglige, sosiale, kulturelle og idrettslige aktiviteter.

Dette er sosiale arenaer som skaper relasjoner og gir mestring, som igjen har positive effekter på helse og studier, samt bidrar til å berike studietiden. I tillegg bidrar disse til aktivitet i lokalsamfunnet og styrker kontakten mellom studentene og lokalbefolkningen. Studentene, som driver organisasjonene, skal sørge for at disse er åpne, tilgjengelige og trygge for alle studenter. Samt aktivt rekruttere fra et bredest mulig grunnlag.

Jevnlig fysisk aktivitet har mange positive helsefordeler og forebygger flere helseproblemer. Det må derfor satses på at studenter enkelt kan drive med fysisk aktivitet på studiestedet.

6.1 Studentkultur

Studentkultur er kulturtilbud rettet mot, eller drevet frivillig av studenter. Tilgang på kulturtilbud er et felles ansvar som deles av studentene og det offentlige.

Kulturtilbudene skal være av kvalitet, være lett tilgjengelige og ha en studentvennlig pris. Det skal også være enkelt å selv kunne opprette kulturtilbud for studenter gjennom regionens ulike foreninger og møteplasser.

6.2 Studentidrett

Studentidrett defineres som den frivillig organiserte idretten i studentidrettslagene ved studiestedene. Idrett og fysisk aktivitet fremmer god psykisk og fysisk helse og er med på å legge til rette for en god studietid, herunder å skape sosiale og inkluderende møteplasser. Studentidretten må sees på som et naturlig steg fra barne- og ungdomsidretten inn i voksenidretten, og en viktig del av norsk idrett. Studentidretten skal være et tilbud for alle studenter.

329 Studentidrettslagene skal ha fortrinnsrett i idrettsanlegg som er finansiert og eid av
330 studentsamskipnad og/eller utdanningsinstitusjon. Samskipnadene skal så langt det
331 lar seg gjøre kun tilby supplerende tilbud når studentidrettslagene har liknende eller
332 tilsvarende tilbud. Studentidrettslagene tilknyttet samskipnaden skal høres i
333 opprettelsen av nye treningstilbud fra samskipnaden. Hvis mulig burde det sees på
334 løsninger hvor idrettslagene samarbeider med samskipnaden om driften av
335 organisert trening.

336 Studentidrettslagene skal ha tilgang til kommunale idrettsanlegg på lik linje med
337 andre idrettsforeninger. Planer for campusutvikling skal ivareta behovet for idretts- og
338 treningsarealer.

339 Samskipnad, utdanningsinstitusjoner, kommuner, idrettskretsene og -rådene, -
340 forbundene må aktivt støtte studentidrettslagene gjennom tilskudd, tilrettelegging og
341 tilgang på utstyr og idretts- og treningsarealer, for å sikre høy kapasitet og lave
342 kostnader for deltakelse, slik at studentidretten sikres som lavterskeltilbud.

343 6.3 Tilrettelegging

344 Å legge til rette for et styrket studentliv, er et felles ansvar som deles av studentene,
345 utdanningsinstitusjonene, myndighetene og studentsamskipnadene.

346 De som engasjerer seg frivillig i studentorganisasjoner skal, så langt det lar seg
347 gjøre, ikke måtte betale for dette. De øvrige kostnadene for studenter som benytter
348 seg av tilbudet skal være så lave som mulig. Myndigheter, utdanningsinstitusjoner og
349 studentsamskipnader må bidra med økonomisk støtte til drift og arrangementer.

350 Studentorganisasjonene må også ha tilgang på gratis lokaler, kurs og veiledning,
351 samt tilgang til utstyr og systemer som gjør det enkelt å opprette, drive og delta i en
352 studentorganisasjon. Her har utdanningsinstitusjonene og studentsamskipnadene et
353 særlig ansvar.

354 Studentorganisasjoner skal ha lik tilgang til bygg og anlegg som eies eller drives
355 offentlige myndigheter, som øvrige organisasjoner. Der det er
356 utdanningsinstitusjonene eller studentsamskipnadene som driver, skal
357 studentorganisasjonene ha fortrinnsrett.

358 Myndigheter, utdanningsinstitusjoner og studentsamskipnader skal lytte til og
359 hensynta alle deler av studentfrivilligheten i utforming av planer, strategier og lover.
360 Særlig i forbindelse med campusutvikling. De skal samtidig sørge for at det finnes
361 muligheter til å søke om økonomiske midler til ulike aktiviteter.

362 I planlegging for utvikling av campus og studentboliger, skal hele studentmiljøet
363 høres. Særlig hovedaktørene innenfor studentkultur, -idrett og annen -frivillighet.

364 Der det er hensiktsmessig, bør studentfrivilligheten få fritak fra lover og forskrifter
365 som gjør det økonomisk eller praktisk vanskelig å drifte frivillig.

366 Der det eksisterer et tilbud i regi av en studentorganisasjon, skal verken samskipnad
367 eller utdanningsinstitusjon opprette tilbud som kan oppleves konkurrerende. Det kan
368 derimot opprettes parallelle tilbud, dersom en studentorganisasjon har lange køer.
369 Disse tilbudene skal informeres om av studentorganisasjonene. Dersom det
370 vurderes, skal de berørte organisasjonene og studentdemokratiet informeres og gis
371 anledning til å påvirke utfallet.

372 6.4 Studenter med barn

373 Det må legges til rette for at studenter med barn skal kunne følge planlagt
374 studieprogresjon. Opptak til barnehager må derfor være fleksible. I tillegg må
375 studenter ha et tilbud om barnepass som legger til rette for alle deler av studiene og
376 gjøre det mulig å følge planlagt studieprogresjon, også ved syke barn.

377 Studenter skal ha rett til å beholde studentstatusen under fødselspermisjon.

378 6.4.1 Studentbarnehager

379 Studentbarnehagene skal være tilpasset studentenes behov, med fleksible
380 åpningstider og særskilt kompetanse på studenthverdagen.

381 Det er i samfunnets interesse at flere får barn som ung voksen, derfor er det et statlig
382 ansvar å finansiere studentbarnehager og annen barnepass for studenter med barn.

383 Tilskuddet til studentbarnehager skal være det samme som til offentlige barnehager.
384 Studentbarnehager i regi av studentsamskipnadene skal anses som ideelle. De skal
385 ha gode driftsvilkår og unntas kravet om å være et selvstendig rettssubjekt.

386 6.5 Annet

387 6.5.1 Mat på campus

388 Utdanningsinstitusjonene og samskipnadene skal sikre at studentene har tilgang til et
389 rimelig mattilbud på campus. Tilbudet skal være rimelig og næringsrikt. Studentene
390 skal påvirke tilbudet og prisen.

391 Leverandøren skal kontinuerlig jobbe med å holde kostnadene nede. I tillegg skal
392 utdanningsinstitusjonene jevnlig undersøke om det er mulig å dekke studentenes
393 behov og ønsker for mat på en rimeligere måte.

394 Kantinetilbudet i regi av samskipnadene, som er på campus og rettet mot studenter,
395 skal være unntatt merverdiavgift.

396 7 Studentsamskipnader

397 Studentsamskipnadene skal sørge for et tilpasset, tilgjengelig og rimelig
398 velferdstilbud som dekker studentenes behov. Relevante organer i
399 studentdemokratiet og andre relevante studentorganisasjoner skal være med å
400 definere det lokale behovet, samt utvikling og utforming av tilbudet.

401 7.1 Tilbud

402 For at flest mulig studenter skal ha det beste, rimeligste og bredeste mulige tilbudet
403 av velferdstjenester, skal Studentsamskipnadene samarbeide om så mye som mulig.
404 Studenter skal på en enkel måte få oversikt over velferdstilbudene på sitt og andre
405 studiesteder, samt kunne benytte seg av tilbudene hos alle studentsamskipnader.
406 Ved utfordringer med kapasitet, prioriteres de som betaler semesteravgift til den
407 aktuelle studentsamskipnaden.

408 Studentsamskipnadene skal ha mulighet til å drifte egne helsetilbud, som fastlege,
409 psykolog og andre tjenester som kun tar imot studenter.

410 Studentsamskipnadene skal ha anledning til å drive virksomhet rettet mot andre enn
411 studenter. Dette forutsett at det ikke går utover tilbudet til studentene, virksomheten
412 er lønnsom og at all fortjeneste går tilbake til studentene.

7.2 Samarbeid

Studentsamskipnadene må jobbe aktivt for å samordne flere av tilbudene sine.

Det skal være et mål på sikt å få én nasjonal studentsamskipnad.

Studentsamskipnaden i Norge (SiN) skal sørge for mer samordning på tvers av landet og sikre velferdstilbudet til studentene der de er. Studentsamskipnaden i Norge skal være delt inn i regionsavdelinger med medfølgende regionsråd.

Regionsrådene skal bestå av en representant fra hvert medlemslag i regionen.

Regionsrådet skal innstille på fordeling av semesteravgiften på vegne av studentene i regionen. Regionsrådet møtes en gang i semesteret for å innstille på fordeling av semesteravgiften for påfølgende semester. I regionsrådet skal regionsdirektør i samskipnaden være sekretær. Studentenes innspill skal være avgjørende for beslutningen om lokal fordeling av semesteravgift.

Semesteravgiften skal innstilles av landsmøtet i Norsk studentorganisasjon og vedtas av styret i SiN.

Styret i SiN skal bestå av både studentrepresentanter, eksterne representanter, og representanter fra utdanningsinstitusjonene. Leder av Norsk studentorganisasjon skal være styreleder. Øverste direktør skal ansettes på åremål av styret.

7.3 Drift og finansiering

For å sørge for kontinuerlig organisasjonsutvikling, samt legge til rette for innhenting av nødvendig kompetanse og erfaringer, skal øverste direktør i studentsamskipnadene ansettes på åremål.

Finansieringen av studentsamskipnadene skal bestå av overføringer fra det offentlige, i tillegg til inntekter fra studentsamskipnadenes egen virksomhet og studentenes semesteravgift.

Semesteravgiftens formål er å bidra til å bedre studentenes velferdstilbud ved den enkelte studentsamskipnad. Beløpet skal fastsettes av studentene ved den enkelte studentsamskipnaden og skal ikke kunne endres i løpet av studieåret. Det skal være mulig å KPI-justere semesteravgiften der studentene er enige i det.

441 Kunnskapsdepartementet skal ha ansvar for å godkjenne endringer av
442 semesteravgiften. Endringer ønsket av studentene, skal godtas.

443 Det er viktig at studentsamskipnadene sikres forutsigbar og langsiktig finansiering fra
444 det offentlige for å opprettholde og utvikle gode tilbud til sine studenter.

445 En student som er tilknyttet flere utdanningsinstitusjoner skal kun betale én
446 semesteravgift, og selv velge hvilken.